

Seat No. : _____

JC-101
January-2018
M.Com., Sem.-I
406 : Accounting for Managers

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) કંપની ધારાના સુધારેલ પરિશિષ્ટ-6 મુજબ ઊભા પાકા સરવૈયાનો નમૂનો આપો. 7

અથવા

હિસાબી માહિતીના ઉપયોગ અને તેના ઉપભોગતા વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.

- (b) IFRS એટલે શું? તેનું કાર્યક્ષેત્ર અને જરૂરિયાત વિશે ચર્ચા કરો. 7

અથવા

હિસાબી ધોરણનો ખ્યાલ સમજાવી, તેની ઉપયોગીતા સમજાવો.

2. નીચેની વિગતો પરથી ગૌરાંગ ટ્રેડિંગ કંપની લિમિટેડનું તા. 31-3-2017ના રોજનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો : 14

(1) ચાલુ ગુણોત્તર	2
(2) કાર્યશીલ મૂડી	₹ 8,00,000
(3) રોકાયેલી મૂડી/ચાલુ મિલકતો	3 : 2
(4) કાયમી મિલકતો/વેચાણ	1 : 3
(5) વેચાણ : રોકડ/ઉધાર	1 : 2
(6) સ્ટોક ગતિ	2 માસ
(7) લેણદારોની ગતિ	2 માસ
(8) દેવાદારોની ગતિ	3 માસ
(9) ચોખ્ખો નફો વેચાણના	10%
(10) અનામતો વેચાણના	2.5%
(11) ડિબેન્ચર/શેરમૂડી	1 : 2
(12) કાયાનફાનો ગુણોત્તર	25%

અથવા

2. પ્રજ્ઞેશ લિમિટેડના તા. 31-3-2016 અને 31-3-2017 ના પાકાં સરવૈયા નીચે પ્રમાણે છે. જેના ઉપરથી હિસાબી ધોરણ-3 મુજબ રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો :

14

દેવાં	31-3-16 ₹	31-3-17 ₹	મિલકતો	31-3-16 ₹	31-3-17 ₹
ઇક્વિટી શેરમૂડી : દરેક ₹ 10નો એક એવા પૂરા ભરાયેલ.	4,00,000	6,00,000	પાઘડી	1,60,000	1,20,000
પ્રેક્શનર્સ શેરમૂડી દરેક ₹ 10નો ₹ 7 ભરપાઈ	1,40,000	—	મકાન	3,20,000	5,00,000
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	30,000	20,000	ચંત્રો	2,80,000	4,00,000
અનામતો	1,60,000	1,00,000	રોકાણો	80,000	—
નફા-નુકસાન ખાતું	70,000	1,50,000	સ્ટોક	60,000	1,00,000
4%ના ડિબેન્ટર્સ	—	2,00,000	દેવાદારો	88,000	80,000
લેણદારો	1,00,000	1,20,000	લેણીહૂંડી	20,000	20,000
દેવીહૂંડીઓ	40,000	—	રોકડ	20,000	22,000
કરવેરાની જોગવાઈ	48,000	60,000	બેન્ક	—	80,000
સૂચિત ડિવિડન્ડ	40,000	72,000			
	10,28,000	13,22,000		10,28,000	13,22,000

વધારાની માહિતી :

- (1) વર્ષ દરમિયાન ઘસારાની જોગવાઈ મકાન પર ₹ 60,000 અને ચંત્રો પર ₹ 50,000 છે.
- (2) કંપની ધારાની જોગવાઈઓનું પાલન કરી પ્રેક્શનર્સ શેર 5% પ્રીમિયમે પરત કરેલા છે. સામાન્ય અનામતમાંથી ₹ 2,00,000 મૂડીપરત અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા છે.
- (3) ₹ 2,00,000ના ડિબેન્ટર્સ 5% વટાવે બહાર પાડ્યા હતા.
- (4) કંપનીએ મૂડીપરત અનામતમાંથી વર્તમાન ઇક્વિટી શેરધારકોને 2 : 1ના પ્રમાણમાં બોનસ શેર આપેલા છે.
- (5) કરવેરાના ₹ 50,000 ચૂકવ્યા છે અને પાછલા વર્ષનું સૂચિત ડિવિડન્ડ પણ ચૂકવેલું છે.
- (6) વેચાણ કિંમત પર 20% નફો મળે તે રીતે રોકાણો વેચેલાં છે.

3. દિવ્યાંગ લિમિટેડનું તા. 1-4-2016ના રોજનું પાકું સરવૈયું અને તા. 31-3-2017ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું આવકનું પત્રક નીચે મુજબ છે :

14

તા. 1-4-2016ના રોજનું પાકું સરવૈયું

દેવાં	₹	મિલકતો	₹
ઈક્વિટી શેરમૂડી	3,00,000	ચંત્રો	2,64,000
13.5%ના ડિબેન્ચર્સ	60,000	સ્ટોક	36,000
લેણદારો	60,000	દેવાદારો	60,000
		રોકડ અને બેંક	60,000
	4,20,000		4,20,000

આવકનું પત્રક (2016-17)

વિગત	₹	₹
વેચાણ		4,80,000
બાદ : વેચેલ માલની પડતર		
શરૂઆતનો સ્ટોક (ફિક્સો)	36,000	
+ ખરીદી	1,44,000	
	1,80,000	
– આખર સ્ટોક (ફિક્સો)	– 30,000	1,50,000
વેચાણ પર કાયો નફો		3,30,000
બાદ : સંચાલન ખર્ચા	72,000	
ઘસારો	26,400	
ડિબેન્ચરનું વ્યાજ (તા. 31-3-2017ના રોજ ચૂકવેલ)	8,100	1,06,500
જાળવી રાખેલ કમાણી		2,23,500

વર્ષ દરમિયાન દેવાદારો અને લેણદારોની બાકીઓ એકસરખી રહી છે. સામાન્ય ભાવસૂચક આંક નીચે મુજબ હતાં :

તા. 1લી એપ્રિલ, 2016	280
વર્ષ દરમિયાન સરેરાશ	350
તા. 31મી માર્ચ, 2017	420

વર્તમાન ખરીદ શક્તિ (CPP) અનુસાર ભાવસપાટીમાં ફેરફારોની અસર આખ્યા બાદ તા. 31મી માર્ચ 2017ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

3. ગમે તે બે વિષે નોંધ લખો : 14

- (1) માનવ સંપત્તિના હિસાબોનું મહત્ત્વ.
- (2) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિની મર્યાદાઓ.
- (3) સામાજિક હિસાબોની રજૂઆતના મોડેલો.
- (4) મૂલ્યવૃદ્ધિનો ખ્યાલ

4. કર્મ લિમિટેડ એક ચંત્રનું ઉત્પાદન કરે છે. તેની ચલિત પડતર નીચે મુજબ છે : 14

એકમદીઠ (₹)

માલસામાન	80
મજૂરી	20
પરોક્ષ ખર્ચ	8
	<hr/>
	108

ચાલુ વર્ષ દરમિયાન કુલ વેચાણ ₹ 27,00,000 અને એકમદીઠ વેચાણકિંમત ₹ 180 થશે અને સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ ₹ 2,80,000 થશે.

વેતન કરાર અનુસાર આગામી વર્ષથી પ્રત્યક્ષ કામદારોની મજૂરીમાં 10%નો વધારો થશે. માલસામાન ખર્ચમાં 7.5%નો, ચલિત પરોક્ષ ખર્ચમાં 5%નો અને સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચમાં 3%નો વધારો થશે.

તમારે ગણતરી કરવાની છે :

- (1) વર્તમાન વર્ષ અનુસાર નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર જળવાઈ રહે તેવી આગામી વર્ષ માટેની નવી વેચાણકિંમત.
- (2) જો એકમદીઠ વેચાણકિંમત ₹ 180 હોય તો વર્તમાન વર્ષ જેટલો કુલ નફો, આવતા વર્ષમાં મેળવવા માટે કેટલા એકમોનું વેચાણ કરવું જોઈએ ?

અથવા

4. (A) શૂન્ય આધારિત અંદાજપત્ર એટલે શું ? તેના ફાયદા અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 7
- (B) સમતૂટ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ ચર્ચો. 7

5. યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો : 14

- (1) માનવ સંપત્તિના હિસાબોનું ઓડિટ નીચેના પૈકી કોના માટે ફરજિયાત છે ?
 - (a) એકાકી વેપારી માટે
 - (b) ભાગીદારી પેઢી માટે
 - (c) કંપની માટે
 - (d) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

- (2) IASBનું પુરું નામ :

- (a) International Accounting Standard Board
- (b) International Accounting Security Board
- (c) International Accounting Service Board
- (d) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

- (3) નીચેની માહિતી પરથી નફાની ગણતરી કરો :

વેચાણ ₹ 16,00,000.

ચલિત ખર્ચ ₹ 12,00,000

સમતૂટ વેચાણ ₹ 12,00,000

- (a) ₹ 1,00,000
- (b) ₹ 2,00,000
- (c) ₹ 50,000
- (d) ₹ 1,50,000

(4) સંયોજનના હિસાબો અંગેનું હિસાબી ધોરણ

- (a) AS-14
- (b) AS-10
- (c) AS-9
- (d) AS-13

(5) ડિબેન્ચર બહાર પાડવાથી થયેલ રોકડ એ

- (a) નાણાકીય પ્રવૃત્તિ ગણાય.
- (b) રોકાણ પ્રવૃત્તિ ગણાય.
- (c) કામગીરી પ્રવૃત્તિ ગણાય.
- (d) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

(6) મૂલ્યવૃદ્ધિનું પત્રક બનાવતી વખતે, નીચેનામાંથી કઈ રકમ “ધંધા દ્વારા રખાયેલ મૂલ્યવૃદ્ધિ” નીચે બતાવાય નહીં ?

- (a) સામાન્ય અનામત ખાતે ફેરબદલી
- (b) સ્થિર મિલકત પુનઃસ્થાપના અનામત ખાતે ફેરબદલી
- (c) ધાલખાધ અનામત
- (d) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

(7) નીચે આપેલી માહિતી પરથી ગીયરીંગ ગુણોત્તર શોધો :

ઈક્વિટી શેરમૂડી : 20,000 ઈક્વિટી શેર્સ દરેક ₹ 10નો

15% ના ડિબેન્ચર્સ : ₹ 3,00,000

12% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી : 1000 શેર્સ દરેક ₹ 100નો

- (a) 1
- (b) 5
- (c) 2
- (d) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

(8) હિસાબી ધોરણ-12 શેના વિશે છે ?

- (a) વિદેશી હૂડિયામણના હિસાબો
- (b) ઊછીની લોનની પડતરના હિસાબો
- (c) સરકારી અનુદાનના હિસાબો
- (d) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

(9) ચાલુ મિલકતોનો ચાલુ દેવાં પરનો વધારો એટલે

- (a) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો
- (b) ચોખ્ખી જવાબદારી
- (c) કાર્યશીલ મૂડી
- (d) ચોખ્ખી કાયમી મિલકતો

(10) જો શરૂઆતનો સ્ટોક આખરના સ્ટોક કરતાં ₹ 40,000 ઓછો, ખરીદી ₹ 6,40,000, આખરનો સ્ટોક ₹ 2,00,000 અને વેચાણ ₹ 8,00,000 હોય તો કાચા નફાનો દર

- (a) 20%
- (b) 25%
- (c) $33\frac{1}{3}\%$
- (d) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

(11) જો નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર 40% હોય, સલામતીનો ગાળો 30% હોય અને વેચાણ ₹ 20,00,000 હોય તો સ્થિર ખર્ચ કેટલા રૂપિયા હશે ?

- (a) ₹ 8,00,000
- (b) ₹ 5,60,000
- (c) ₹ 12,00,000
- (d) ₹ 14,00,000

(12) હિસાબી ધોરણ નં. 9 કંપનીઓ માટે કઈ તારીખથી ફરજિયાત બન્યું છે ?

- (a) 1-4-1993
- (b) 1-4-1991
- (c) 1-4-1992
- (d) 1-4-1990

(13) 2,00,000 ઈક્વિટી શેર કે જે દરેક ₹ 10નો ₹ 8 ભરપાઈ થયેલ હોય અને 10% વચગાળાનું ડિવિડન્ડ હોય તો, ડિવિડન્ડની રકમ

(a) ₹ 80,000	(b) ₹ 1,60,000
(c) ₹ 2,00,000	(d) ₹ 1,80,000

(14) નીચેનામાંથી કઈ વિગત કંપની માટે “સંશયિત દેવાં” તરીકે ગણાય ?

- (a) સૂચિત ડિવિડન્ડ
 - (b) ડ્યુમ્યુલેટીવ પ્રેફરન્સ શેર પર નહીં ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડ
 - (c) નહીં મંગાવેલ ડિવિડન્ડ
 - (d) કરવેરાની જોગવાઈ
-

Seat No. : _____

JC-101
January-2018
M.Com., Sem.-I
406 : Accounting for Managers

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Give the format of vertical Balance Sheet as per Revised Schedule-6 of the Companies Act. 7

OR

Briefly explain the users and uses of Accounting information.

- (b) What is IFRS ? Discuss the Scope and requirement of IFRS. 7

OR

Explain the concept of Accounting Standard and discuss the usefulness of Accounting Standard.

2. From the following particulars, prepare the Balance Sheet of Gaurang Trading Co. Ltd. as on 31st March, 2017. 14

(1)	Current Ratio	2
(2)	Working Capital	₹ 8,00,000
(3)	Capital Block/Current Assets	3 : 2
(4)	Fixed Assets/Turnover	1 : 3
(5)	Cash Sales : Credit sales	1 : 2
(6)	Stock velocity	2 months
(7)	Creditor's velocity	2 months
(8)	Debtor's velocity	3 months
(9)	Net Profit (of sales)	10% of Turnover
(10)	Reserve (of sales)	2.5% of Turnover
(11)	Debentures/Share Capital	1 : 2
(12)	Gross Profit Ratio	25%

OR

2. Prepare Cash Flow Statement from the Balance Sheets of Pragnesh Limited as on 31-3-2016 and 31-3-2017 as per Accounting Standard No. 3.

14

Liabilities	31-3-16 ₹	31-3-17 ₹	Assets	31-3-16 ₹	31-3-17 ₹
Equity shares of ₹ 10 each fully paid	4,00,000	6,00,000	Goodwill	1,60,000	1,20,000
Preference Share Capital ₹ 10 each, ₹ 7 paid	1,40,000	—	Building	3,20,000	5,00,000
Securities premium	30,000	20,000	Machinery	2,80,000	4,00,000
Reserves	1,60,000	1,00,000	Investments	80,000	—
Profit and Loss A/c.	70,000	1,50,000	Stock	60,000	1,00,000
4% debentures	—	2,00,000	Debtors	88,000	80,000
Creditors	1,00,000	1,20,000	Bills Receivable	20,000	20,000
Bills payable	40,000	—	Cash	20,000	22,000
Tax provision	48,000	60,000	Bank	—	80,000
Proposed dividend	40,000	72,000			
	10,28,000	13,22,000		10,28,000	13,22,000

Additional information :

- (1) Depreciation provided during the year for Building is ₹ 60,000 and Machinery ₹ 50,000.
- (2) After fulfilment of Companies Act provisions, Preference Shares are redeemed at 5% Redemption Premium; ₹ 2,00,000 is transferred from General Reserve to Capital Redemption Fund.
- (3) Debentures of ₹ 2,00,000 are issued at 5% discount.
- (4) The company has issued Bonus shares at 2 : 1 to present equity shareholders from Capital Redemption Fund.
- (5) Income tax paid ₹ 50,000 and proposed dividend of previous year is also paid.
- (6) Investments are sold at a profit of 20% on selling price.

3. The Balance Sheet of Divyang Limited as on 1-4-2016 and Income Statement for the year ending 31-3-2017 are as under.

14

Balance Sheet as on 1-4-2016

Liabilities	₹	Assets	₹
Equity Share Capital	3,00,000	Machinery	2,64,000
13.5% Debentures	60,000	Stock	36,000
Creditors	60,000	Debtors	60,000
		Cash and Bank Balance	60,000
	4,20,000		4,20,000

Income Statement for the year ending 31-3-2017

Particulars	₹	₹
Sales		4,80,000
Less : Cost of Goods Sold :		
Opening Stock (FIFO)	36,000	
+ Purchase	1,44,000	
	1,80,000	
– Closing Stock (FIFO)	– 30,000	1,50,000
Gross Profit on sales		3,30,000
Less : Administrative expenses	72,000	
Depreciation	26,400	
Debenture Interest (Paid on 31-3-2017)	8,100	1,06,500
Retained earnings		2,23,500

During the year there is no change in the balances of Debtors and Creditors. General Price Index Numbers was as under :

1st April, 2016 280

Average during the year 350

31st March, 2017 420

Prepare Final Accounts for the year ending 31-3-2017 as per Current Purchasing Power Method (CPP) after giving effects of changes in general price level.

OR

3. Write notes on : (any **two**)

14

- (1) Importance of Human Resource Accounting.
- (2) Limitations of Environment Accounting.
- (3) Models of Social Accounting.
- (4) Value Added Concept.

4. Karm Limited manufactures a machine which has a variable cost structure as follows :

Per Unit (₹)	
Material	80
Labour	20
Overheads	8
	<hr/>
	108
	<hr/>

Sales during the current year are expected to be ₹ 27,00,000 at selling price ₹ 180 per unit and Fixed Overheads ₹ 2,80,000.

Under a wage agreement, an increase of 10% is payable to all direct workers from the beginning of the next year, while the Material Costs are expected to increase by 7.5%, variable Overheads costs by 5% and Fixed Overhead costs by 3%.

You are required to calculate :

- (1) The new Selling Price if the current year's Profit-Volume Ratio is to be maintained in the next year, and
- (2) The quantity to be sold during the next year to yield the same amount of profit as the current year, assuming the selling price is to remain at ₹ 180.

14

OR

- 4. (A) What is Zero based budgeting ? State its Advantages and Limitations.
- (B) Explain the limitations of Breakeven analysis.

7

7

5. Select appropriate alternative :

14

- (1) Audit of Human Resources Accounts is compulsory for
(a) Sole proprietorship (b) Partnership firm
(c) Company (d) None of the above
- (2) Give Full form of IASB :
(a) International Accounting Standard Board
(b) International Accounting Security Board
(c) International Accounting Service Board
(d) None of the above
- (3) From the following information, calculate profit :
sales ₹ 16,00,000.
Variable cost ₹ 12,00,000
Break-even sales ₹ 12,00,000
(a) ₹ 1,00,000 (b) ₹ 2,00,000
(c) ₹ 50,000 (d) ₹ 1,50,000
- (4) Accounting for amalgamation is dealt with by
(a) AS-14 (b) AS-10
(c) AS-9 (d) AS-13
- (5) Cash Receipts from issue of Debentures is
(a) a financing activity (b) an investing activity
(c) an operating activity (d) None of the above
- (6) While preparing value added statement, which of the following is not shown under the heading of value added retained by the business ?
(a) Transfer to General Reserve
(b) Transfer to Fixed Assets Replacement Reserve
(c) Bad Debt Reserve
(d) None of the above

(7) Calculate Gearing Ratio from the following information :

Equity share capital : 20,000 equity shares of ₹ 10 each.

15% Debentures : ₹ 3,00,000

12% Preference Share Capital : 1000 shares of ₹ 100 each.

- (a) 1 (b) 5
(c) 2 (d) None of the above

(8) AS-12 deals with

- (a) Accounting of Foreign Exchange
(b) Accounting of Borrowing Cost
(c) Accounting of Government Grants
(d) None of the above

(9) The excess of current assets over current debts is called

- (a) Shareholder's Fund (b) Net Liability
(c) Working Capital (d) Net Fixed Assets

(10) If opening stock is ₹ 40,000 less than the closing stock, purchase is ₹ 6,40,000, Closing stock is ₹ 2,00,000 and sales is ₹ 8,00,000, then gross profit ratio will be

- (a) 20% (b) 25%
(c) $33\frac{1}{3}\%$ (d) None of the above

(11) If P.V. Ratio is 40%, Margin of safety is 30% and sales is ₹ 20,00,000, amount of fixed cost will be

- (a) ₹ 8,00,000 (b) ₹ 5,60,000
(c) ₹ 12,00,000 (d) ₹ 14,00,000

(12) From which date Indian Accounting Standard No.9 is come into force mandatory to all types of Companies ?

- (a) 1-4-1993
- (b) 1-4-1991
- (c) 1-4-1992
- (d) 1-4-1990

(13) 2,00,000 equity shares of ₹ 10 each ₹ 8 paid up and 10% is the interim dividend, then the amount of dividend will be

- (a) ₹ 80,000
- (b) ₹ 1,60,000
- (c) ₹ 2,00,000
- (d) ₹ 1,80,000

(14) Which of the following item is considered as “Contingent Liability” for a company ?

- (a) Proposed Dividend
 - (b) Unpaid dividend on Cumulative Preference Shares
 - (c) Unclaimed dividend
 - (d) Provision for taxes
-

